

Badische Landesbibliothek Karlsruhe

Digitale Sammlung der Badischen Landesbibliothek Karlsruhe

De imitatione Christi - Cod. Lichtenthal 138

Thomas <von Kempen>

Arg[e]n[toratum], [1489 Inkunabel; Handschrift um 1500]

Bonaventura, De regimine animae [Handschrift]

[urn:nbn:de:bsz:31-40588](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:bsz:31-40588)

Scoutus bonauentura ad dnā blanchā
regina hispanie de regimine anime

Primū omnino necesse habes cū
mea altissime piissime: scottissime de
optio deo sentire **Fidelis**: certa fide credendo:
Attenta mente considerando: **Respirari** rois
inritu tū ammixate pspicendo
Altissime quide de optimo deo sentis

Sicura **Subernans** et ordinans in finita sapia
judicantis et retribuentis in detestata
injustia **fidelis** pio et pspicui totutu et credis
et ammixis et pspis. Et certa te exiens et
mixa te ingrediens Et supra te exas tendens
ut id vexante derantes **Exultare** te filie
uide ppter iudicia tua dñe **Em** tu dñs altissim
sup omes terra nimis exaltat & sup oēs deos

Piissime de optimo deo sentis si eiusdem mi
sericordia ammixis: amplexaris et benedix
Bonigna in te humanitas et mortalitat

Ut sume **Assumptio**
Distretas iocundis et mortis ppeffione
Liberalis in spub sibi donatoe et sacra
mentoru institutoe tu seipm gmunet liberalissime
stancamento atraxis q̄rens id psal: **quāto** rantes
Suaus dñs **conuersus** et misericors et sup oia opa ei

Sanctissime de optimo deo sentis si eiusde

Inexplicabile sanctitate aduertis: miraris et laudas
 Atq; illi cu scis seraphim **S**anctus scis scis clamas
Sanctus homo hoc e in seipo sanctitate ita sume
 ar purissime habes ut impossibile sit ipm aliquid
 nisi scim velle vel approbare. **S**ctus scdo hoc est
 scortitate ita pfecte in alijs diligens ut impossibile
 sit ipm pccare sanctitate seruantijs aut gra dona
 subtrahere aut glie omnia denegare **S**ctus et tercio
 lwt e ita seuerè oppositu scitatis ad horrens
 ut impossibile sit ipm pccata in abhorre aut repro
 bare aut in punita reclinare **U**t si scis hunc scis
 in semel pccare tantabis: **D**eo fidelis et absq; ulla
 iniquitate iustus et iustus

Post hoc oculos tue mentis ad dei sepe tenuerte
 que te iubet exhibere

Salig **A**ltissimo cor humile
Primo cor deuoti
Sanctissimo cor illibatu

Cor in qua humile debes exhibere altissimo

Per **R**euereciam in animo
Obedientiam in facto
Honorefrentiam in verbo et scimo quatenus
 fm aptam regula et doctrina omnia in gloxiam
 dei facias

Cox aut deuoti exhibere deb p̄ssimo

per **Intex** pellatō; sexueniū p̄xon
Dei uatō; sp̄haliū p̄uauitatum
Ut orem om̄l̄iplinū p̄canā; ut aū tua
uigite p̄desertū ascedat in deū sū uirgula frum
p̄axomanib; m̄ixere et thuris

Cox uero illibatu exhibere deb sacrissimo

sponso Ut nullus inte regnet nec sensu nec cosensu
nec affectu cor p̄cece voluptatis applausib; nullq;
terrene onal̄itatib; effectus quaten; om̄ esp̄
elusa macula p̄ti possis tū psalmista cantare
fiat cor meū immaculatu in iustificandib; tuis ut
non confundar

Attende go Diligenter et uide si her oia ciuilitate
sexuasi Et si her i consuetudine reppereris nō tibi
her attribuas s; dono dei illis gr̄as agas Quod si
te inuenis semel aut pluriē in horū aliquo ut
pluriē; uel forte in om̄ib; aut grauius aut
seuiter deliquisse siue p̄m̄firmitate sū p̄noxiana
siue p̄erta p̄nna; in enarrabilib; gemmib;
studeas rec̄niliari deo Et ad exhibenda emendas
illi sp̄ritū uirtutis assume ut possis cū
penitēte ueraciter cantare et psallere Quia
ego in flagella paxat; sū et dolor me; in conspectu
meo semp

Debet aut dolor animi duos h̄re comites
ut sit purgatiu; anime et plaudib; dei

Solig Timeorem diuini iudicij
Ardorem inferni desiderij
Timeo rex humile
Desiderado rex deuotu
Dolendo rex illibatim

Ut renipes Time igitur diuina iudicia q̄ sunt abyssus mitra
Dehementex ne forte q̄q̄ si aliquantex
penitens adhuc displiceas

Time iqua Dehementiq̄ ne post her̄ deu offendas
Dehementissime ne finalit̄ a deo discedas
 semp̄ t̄rens lumine semp̄ ardens igne nuq̄ t̄rens
 verme. nisi p̄ueta penitētia in oxa finali deredas
 ut sit cū p̄pheta de tantes Confige timore tuo canes
meas a iudicij en̄ n̄is timu

Dole quoq̄ et sarage p̄tex om̄issa penata

Dole Dehementex p̄te annihilatores om̄is
boni diuinitus tibi dati
Dehementiq̄ p̄te impugnatōes xpi p̄te
nan et p̄te rxun aspxi
Dehementissime p̄tex vilipesione dei
Et cuiq̄ t̄ra p̄cediēdo legeb̄

Tu In honoraſti maieſtatem
denegaſti ueritatem
offendiſti bonitatem

Congruis **omnibus** debilitati
Desertis
Deordinati Du diuini aduersando
gratias impexis et iudicis oibz tibi seruentibz
propter deu

Abusa es **Naturis**
Scripturis
Iustis
Misericordis
Doms gratias et premis reponis

Cuius diligenter consideratis lucton vngenti
fartibi planctu amaru et dedit quasi toxentem
fartymas pdiem et noctem no des requiem
tibi nec semnu oculis tuis

Desidera nihilominus diuina charismata
diuini amoris mden cosendes qui te perante

Tanta **Patienter sustinuit**
Conyannite expectauit
Misericordie ad pma rediit

Tibi **Concedendo veniam**
Infundendo gratiam
Promittendo coronam

Dum in eadem impendas ut ponus ab ipso suscipias
eis repondas satisfactu tribulati spūs cordis
conxit et humilia

Pax **Conpunctionem amaram**
Confessionem veridicam
Sanctificationem condignam

Desidera
inqua

Dehementer diuina opulencia p
laxa i impune sibi spūs

Dehementer diuina cōformitate p ex
psam imitacionem xpi crucifixe

Dehementer diuina apprehensione

papatam visione patris eterni ut ueraciter in
pphetā de mittes. Simit aīa mea qm ueniā et
apparebo an facie dei

Porro ut hūc spm uite timoris et doloris et
ardoris arripuas mixisenus exere te foris **ad**

Ommoda
modestiam
Iustitiam
opulenciam

Quatenus iuxta donu
mentum apli abnegas
impietate et senilaxia
desideria solixie eruste

et pie uiuas inhor fendo

Exere itaqz temetipam admodam modestia
ut iuxta apli doctrina modestia tua notu sit oibz hoibz

Admodestiam inqua paxsimonie

victu et vestitu

Somno et vigilia

Oratio et labore prius illo pcedas

In
Admodestiam discipline

Silentij et loquese

Mexoris et gaudij

Pex mo
derame Masuetudis et rigoris iuxta
quod oportunitas pigit et uerba xari dicitat

Ad modestiam honestatis

per { Floriacionem
Ordinationem
Compositionem

Siliret { Artuum motuum gestuum
Vestimentorum seu habituum
Membroꝝ et sensuum iustag

moralis honestas et regularis obsequencia id
exposit. ut merito sibi quilloꝝ numero
quibꝫ apte dicit **Omnia honeste et in ordine**
fiant in nobis

Exerce quas ad iusticiam ut tibi id perfectum
possit vixanter aptari propter veritate et
mansuetudine et iusticia

Ad iusticiam inquam integram

per { Relum diuini amoris
Observantia diuine legis
Desiderium fraternae salutis

Ad iusticiam ordinatam

per { Obedientiam ad superiores
Reuerentiam ad pares
Castigationem ad inferiores

Ad iusticiam perfectam ut

Omni { Veritati consentias
Veritati faueas
Maline aduerseris tam mente

qua verbo qua ope nihil agens alij qd tibi
 nolis fieri nihil negans alij qd tibi veli im
 pendi qrenus alioq sis imitatio pfecta qbz dicit
 nisi abundauerit uisitia uita plq qz scribatur et
 phariseoz no intrabitis i regnu celoru

Exerce te tandem ad pietate qz ut dicit aptus
 pietas ad omnia ualet pmissione habens uite
 que nunc e paxiter et future

**Ad pietatem in q diuini cultu attente et
 deuote ac reuerenter Soliret**

Horas pfoluendo canonicas ac quotidiana cofitendo
 pta et deplorando **S**acratissima ppe eu
 raxistia fumendo **Q**uotidie missa audiendo

Ad pietate Saluacionis animoqz

Numero **A**d iuuado pccatorum frequencia
 Per sermone informatorem
 Per exeploz imitacionem **U**t qui audit
 dicat xpm **H**ortu sic sapiente opibz pccator salubris
 pte dispendiu no inturbat

Ad pietate releuacionis corpaliu nccatatu

Supportado patienter **H**ij facite et
Consolado amirabiliter **U**niuerso dicit **U**t
Submi mendo humiliter sic diuina impleat
 bene tu dicit aptus **A**lte altis onera pccate et sic
 adimplebit lege xpi **A**d q omnia psequenda **S**up oia

cedo valere memoria cuiuspi vt dilectis tuis
tanq̄ fasciculis mittere inter manū tue ubera
uigret commoret. **Et** ipse p̄p̄are dignet̄
q̄ est benedictus in secula Amen **finis**

Incipit utilissima quedam
Septa eximij et deuoti s̄. doctoris
sancti bonaventurę que est quasi
quedā regula et institutio omnium
pie et spūaliter in x̄po viuere
volentium et distinguit̄ in xxx
memorialia vt in sequens patebit